

Bloedbesparende Technieken

Bloedbesparende Technieken

September 2007: publicatie van
Notitie Bloedbesparende Technieken op
website www.tripnet.nl

TRIP bereidt pilot voor om in 2008
transfusiereacties en incidenten bij
bloedbesparende technieken te
registreren.

Historie Bloedbesparende Technieken

1886 1^e bloedbesparende techniek toegepast bij amputatie ledematen.

Complicaties (zelfs dodelijk) toegeschreven aan technische fouten, bact. contaminatie., vermenging met gal, reïfusie bloed >24 uur in lichaamsholte

Eind '60 eerste automatische apparaat voor intra-operatieve bloedaspiratie en reïfusie.

Historie Bloedbesparende Technieken

Begin '70 Mayo Clinic: “continuous flow centrifugation device” met wasproces.

Belangrijkste complicatie: luchtembolie

Door onvoldoende wassen en/of filtratie

- diffuse intravasale stolling
- respiratoire insufficiëntie
- hemoglobinurie
- nierfalen

Historie Bloedbesparende Technieken

Door opkomst HIV toename van de preoperatieve autologe donatie (PAD) en ontwikkeling van apparaten voor perioperatieve en postoperatieve autotransfusie.

Voordelen van autotransfusie t.o.v. PAD:

- logistiek eenvoudiger
- geen product verlies door afzeggen operatie
- mogelijk in spoedsituatie

Bloedbesparende Technieken (BBT)

Cochrane review: 40% reductie van allogene transfusie bij gebruik van BBT

Lijkt veilig m.b.t. “patient outcome”, maar slechte methodologie maakt generalisatie moeilijk

Transfusiereacties en incidenten bij BBT meestal ten gevolge van beperking en onduidelijkheden bij de apparatuur of gebruikte methode.

Ook identificatiefout bij autotransfusie beschreven met AHTR tgv ABO incompatibiliteit

Bloedbesparende Technieken

Beschreven transfusiële reacties in literatuur:

- luchtembolie bij toediening onder druk
- koude rilling
- koorts
- coagulopathie
- nierfalen door hemoglobinurie bij hemolyse product
- hypotensie
- bacteriële contaminatie (in studies 12%- >90%)
- “salvaged blood syndrome”: ARDS, DIS en gegeneraliseerd oedeem
- myocardische aemie bij ANH

Bloedbesparende Technieken

Oorzaken transfusiereacties in literatuur:

- hemolyse (bij te hoge zuigkracht apparatuur)
- reïfusie geactiveerd complement, cytokinen
- geactiveerde stollingsfactoren
- debris (lichaamseigen of –vreemd) bij onvoldoende gewassen of ongewassen bloed

Bloedbesparende Technieken TRIP meldingen 2006/2007

- 5 meldingen van 5 ziekenhuizen
- 2 x reactie bij reïfusie van
ongewassen drainbloed:
  - overige reactie, graad 1, imp. mogelijk
  - NHTR, graad 1, imp. mogelijk

Bloedbesparende Technieken TRIP meldingen 2006/2007

- 3x reactie bij toepassing cellsaver
- 1x NHTR graad 1, imp. mogelijk
- 1x andere allergische reactie graad 1, imp. mogelijk
- 1x “overig incident”: bij langer bestaande klachten werd bloed uit de buikholte geretransfundeerd, leidend tot een AHTR, graad 1, imp. zeker

TRIP Notitie Bloedbesparende Technieken

1. Hyper- en normovolemische hemodilutie
2. Postoperatieve niet machinale autotransfusie
3. Machinale autotransfusie
4. Extracorporele circulatie
5. Preoperatieve autologe donatie
6. Overige autologe producten (trombocytenengel, fibrinelijn)

Pilot Bloedbesparende Technieken

Doel: inventariseren van optredende transfusiereacties en incidenten

3 deelnemende ziekenhuizen

Formulier voor melding reactie/incident BBT aan hemovigilantie-functionaris voor intern gebruik in het ziekenhuis

Aanpassing TRIP meldformulier

BLOEDBESPARENDE TECHNIEKEN: MELDING VAN EEN REACTIE OF INCIDENT

Naam melder ..... Specialisme .....

Behandelend arts ..... Datum .....

Tijdstip, dd - mm - j ..... Patiëntgegevens (sticker of doorslag ponskaartje):

Start afname .....
 Start toediening .....
 Transfusiereactie waargenomen .....
 Toediening gestaakt .....
 Hoeveelheid toegediend product .....
 Mach. autotransfusie aantal bowls .....

Transfusie in voorgeschiedenis ja nee onbekend
 Eerdere transfusiereactie ja nee onbekend
 Zwangerschap ja eerder nu recent onbekend

☐ Normovolemische hemodilutie	☐ Machinale autotransfusie Type ..... Ch. no.	☐ Niet machinale autotransfusie Type ..... Ch. no. ....
☐ Hypervolemische hemodilutie	☐ Extra Corporeel Circuit	☐ Preoperatieve autologe donatie via Sanquin/Via ziekenhuis

Geleijktijdige toediening allogene transfusie geen RBC Plasma Trombo's

Medische gegevens Diagnose ..... Soort operatie .....
 Indicatie retransfusie .....

<p>Controles voor/na reactie</p> <p>☐ Temperatuur voor ..... ☐ Temperatuur na ..... ☐ Puls voor ..... ☐ Puls na ..... ☐ Tensie voor ..... ☐ Tensie na ..... ☐ O2 saturatie voor ..... ☐ O2 saturatie na .....</p>	<p>Klachten/verschijnselen (zo nodig verschillende mogelijkheden aankruisen)</p> <p>☐ Koude rilling ☐ Jeuk ☐ Donkere urine (hemoglobinurie) ☐ Roodheid (erytheem) ☐ Weiniggeen urineproductie ☐ Urticaria ☐ Pijn in rug of ledematenleders ☐ Hoofdpijn ☐ Braken ☐ Bewustzijnsdaling ☐ Kortademigheid ☐ Blauwe plekken/nabloeden ☐ Piepende ademhaling (bronchospasme) ☐ Overige, specificeren: .....</p>
---	---

Incident (bv. technische fout, verwisseling, bloed verloren gegaan) beschrijving, (gebruik z.n. ook ommezijde)

Therapeutische maatregelen en beloop ..... Opmerkingen .....

Ernstgraad van reactie (zie toelichting ommezijde)
 Graad 0 Graad 1 Graad 2 Graad 3 Graad 4

Dit formulier volledig ingevuld (eventueel met bijlagen) samen met bloedproduct en toebehoren opsturen naar de hemovigilantiefunctiearis
 NB vergeet niet de checklijst op de achterzijde

Behandelend arts		Datum	
tijdstip, dd – mm – jj Start afname ..... Start toediening ..... Transfusiereactie waargenomen ..... Toediening gestaakt ..... Hoeveelheid toegediend product..... Mach.autotransfusie aantal bowls.....		Patiëntgegevens (sticker of doorslag ponskaartje): Transfusie in voorgeschiedenis ☐ ja ☐ nee ☐ onbekend Eerdere transfusiereactie ☐ ja ☐ nee ☐ onbekend Zwangerschap ☐ ja ☐ eerder ☐ nu/recent ☐ onbekend	
☐ Normovolemische hemodilutie ☐ Hypervolemische hemodilutie	☐ Machinale autotransfusie Type ..... Ch.no ..... ☐ Extra Corporeel Circuit	☐ Niet machinale autotransfusie Type ..... Ch.no ..... ☐ Preoperatieve autologe donatie via Sanquin/via ziekenhuis	
Gelijktijdige toediening allogene transfusie ☐ geen ☐ RBC ☐ Plasma ☐ Trombo's			
Medische gegevens Diagnose ..... Soort operatie ..... Indicatie retransfusie			
Controles voor/na reactie ☐ Temperatuur voor		Klachten/verschijnselen (zo nodig verschillende mogelijkheden aankruisen) ☐ Koude rilling ☐ Leuk	

Indicatie retransfusie .....

Controles voor/na reactie

- Temperatuur voor .....
- Temperatuur na .....
- Pols voor .....
- Pols na .....
- Tensie voor .....
- Tensie na .....
- O2 saturatie voor .....
- O2 saturatie na .....

Klachten/verschijnselen (zo nodig verschillende mogelijkheden aankruisen)

- Koude rilling
- Donkere urine (hemoglobinurie)
- Weinig/geen urineproductie
- Pijn in rug of lendenen/elders
- Braken
- Kortademigheid
- Piepende ademhaling (bronchospasme)
- Klinische achteruitgang tijdens of binnen 2u na toediening
- Jeuk
- Roodheid (erytheem)
- Urticaria
- Hoofdpijn
- Bewustzijnsdaling
- Blauwe plekken/nabloeden
- Overige, specificeren: .....

Incident (bv. technische fout, verwisseling, bloed verloren gegaan) **beschrijving**, (gebruik z.n. ook ommezijde)

Therapeutische maatregelen en beloop

Opmerkingen

Ernstgraad van reactie (zie toelichting ommezijde)

- Graad 0
- Graad 1
- Graad 2
- Graad 3
- Graad 4

Dit formulier volledig ingevuld (eventueel met bijlagen) samen met bloedproduct en toebehoren opsturen naar

Nieuwe meldcategorieën Bloedbesparende Technieken (BBT):

- Heparinisatie
- Hemolyse bloedproduct
- Overig incident: verloren gaan product

- Heparinisatie
  - Stollingsproblemen door onvoldoende uitwassen van toegevoegd heparine bij gebruik van machinale BBT.
- Hemolyse bloedproduct
  - Ontstaan van klinische verschijnselen bij patiënt door aanwezigheid van vrij hemoglobine in het toegediende product.

Bloedbesparende Technieken (BBT)

Deelnemers Pilot BBT?

